

Міністерство освіти і науки України
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Гуманітарний факультет
Кафедри туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ПОЛІЩУК

«28» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спортивні ігри з методикою навчання

Галузь знань: А Освіта

Спеціальність: А4.11 «Середня освіта (Фізична культура)»

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Освітній компонент: обов'язковий

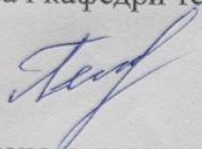
Робоча програма з дисципліни «Спортивні ігри з методикою навчання» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього рівня, за спеціальністю 014.11 (А4.11) Середня освіта (Фізична культура) – 13 с.
«28» серпня 2026 року

Розробник:

Мозолев Олександр Михайлович, професор кафедри туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології, доктор педагогічних наук, професор.

Робочу програма затверджена на засіданні кафедри туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, протокол №1 від «26» серпня 2026 р.

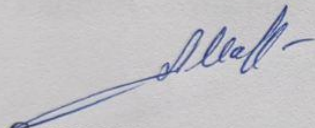
Завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та валеології

Людмила ГУЦАЛ

Погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми

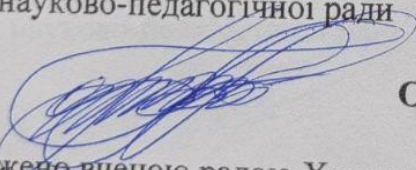

Олександр МОЗОЛЕВ

Схвалено науково-методичною радою Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Протокол №1 від «27» серпня 2026 р.

Голова науково-педагогічної ради

Олександр ПОЛІЩУК

Затверджено вченою радою Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
Протокол №8 від «28» серпня 2026 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	А4.11 (014.11) Середня освіта (фізична культура) (Спортивні ігри з методикою навчання) Освітній рівень – перший (бакалаврський)	Обов’язкова Рік підготовки: 2 Семестр: 4
Змістові модулі: 3		Загальна кількість годин 120, з них: аудиторні заняття – 60 год З них: лекційних – 10 год; семінарських – 2 год; практичних – 38 год; Самостійна робота – 60 год. Вид підсумкового контролю – екзамен
Види занять: 1) аудиторна робота: лекції та практичні заняття; 2) консультації; 3) МКР; 4) самостійна робота.		
Тижневих годин – 3 год		
Зміст навчального матеріалу структурований за 2-ма змістовими модулями		
Модуль 1. Технічні дії гравців у волейболі. Модуль 2. Методика навчання технічним діям гри у волейбол.		Види контролю: екзамен, оцінка за шкалою ECTS та за національною системою оцінювання

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Спортивні ігри з методикою навчання» є формування у майбутніх вчителів фізичної культури системи теоретичних знань та практичних навичок проведення занять з різних видів спортивних ігор з учнями різних вікових груп та рівнем підготовленості.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Спортивні ігри з методикою навчання» є:

- освоєння техніки та тактики базових спортивних ігор, що викладаються в закладах загальної середньої освіти;
- формування методичних вмінь організовувати та проводити навчальні заняття зі спортивних ігор;
- опанування методики розвитку рухових здібностей школярів на уроках фізичної культури;
- формування та розвиток технічних навичок школярів з ігрових видів спорту;
- набуття навичок проведення суддівства та організації шкільних спортивних змагань;
- засвоєння правил безпеки проведення навчальних занять та змагань з ігрових видів спорту;
- формування навичок проведення секційної роботи в школі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- понятійний апарат (термінологію), що використовується на заняттях зі спортивних ігор;
- підготовчі та підвідні вправи для опанування технічних дій з футболу, баскетболу, волейболу;
- загально педагогічні та специфічні принципи побудови уроку фізичної культури зі спортивних ігор;

- методи активізації рухової активності школярів на уроках фізичної культури;
 - форми та засоби побудови уроку фізичної культури зі спортивних ігор;
 - методику навчання техніки рухових дій, що використовуються в спортивних іграх;
 - правила безпеки проведення занять зі спортивних ігор;
- вміти:**
- проводити урок фізичної культури зі спортивних ігор з дотримання мір безпеки;
 - показувати підготовчі та підвідні вправи, що використовуються для опанування технікою в різних ігрових видах спорту;
 - навчати школярів технічним прийомом, що використовуються в різних ігрових видах спорту;
 - демонструвати техніку виконання базових елементів з різних ігрових видів спорту;
 - проводити заняття зі спортивних ігор в школі;
 - здійснювати самоаналіз проведення уроку;
 - організовувати роботу шкільних спортивних секцій з ігрових видів спорту.

Перелік загальних та фахових компетентностей, які формуються в процесі оволодіння цією дисципліною:

Інтегральна компетентність. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері фізичної культури як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів суміжних галузей наук і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК 3. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 12. Здатність планувати та керувати часом.

ЗК 14. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

СК 1. Знання та розуміння предметної області, специфіки професійної діяльності.

СК 4. Здатність використовувати у навчально-виховному процесі спортивне обладнання, інвентар та технічні засоби навчання.

СК 5. Здатність здійснювати навчальну, навчально-тренувальну, спортивно-масову роботу з різним контингентом учнів.

СК 7. Здатність формувати в учнів рухові уміння та навички, розвивати фізичні здібності.

СК 9. Здатність підвищувати рухову активність учнів та покращувати стан їх здоров'я.

СК 10. Здатність аналізувати особливості сприйняття та результати засвоєння учнями навчального матеріалу з метою корекції педагогічного процесу для більшої його ефективності.

СК 11. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, комунікативність.

Перелік програмних результатів навчання, які формуються в процесі оволодіння цією дисципліною:

Знання (РН-3)

РН-3 3. Знати теорію та володіти методиками навчання рухових дій, формування рухових умінь і навичок, розвитку фізичних здібностей.

РН-3 4. Знати та володіти сучасними педагогічними технологіями організації занять з фізичного виховання.

РН-3 6. Знати правила техніки безпеки і санітарно-гігієнічні вимоги щодо організації процесу фізичного виховання та професійної діяльності.

Уміння/навички (РН-У/Н)

РН-У/Н 2. Планувати, організовувати та проводити навчальні та тренувальні заняття, спортивно-масові й фізкультурно-оздоровчі заходи з різним контингентом учнів.

РН-У/Н 4. Здійснювати навчання новим руховим діям, розвивати фізичні та особистісні якості учнів.

РН-У/Н 5. Застосовувати сучасні педагогічні та інформаційні технології, методики навчання й вдосконалення для вирішення професійно-педагогічних завдань.

РН-У/Н 6. Аналізувати педагогічні процеси, психічні, емоційні й фізіологічні стани учнів під час занять фізичною культурою.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Технічні дії гравців у волейболі.

Тема 1. Загальна характеристика гри у волейбол.

Історія виникнення та розвитку волейболу. Правила змагань з волейболу. Розвиток волейболу в Україні. Різновиди спортивних змагань гри у волейбол. Особливості пляжного та паркового волейболу. Розвиток волейболу у закладах освіти. Особливості проведення шкільних змагань з волейболу. Правила безпеки проведення навчальних занять, змагань, спортивно-масових заходів з волейболу.

Тема 2. Основи техніки подачі та прийому м'яча.

Основне завдання при подачі м'яча у волейболі. Види подач. Основи техніки виконання нижньої та верхньої подачі. Підготовчі та підвідні вправи для виконання подачі. Техніка подачі без м'яча. Навчання подачі: показ, пояснення, виконання. Вибір місця для виконання подачі. Подача в зазначену зону.

Прийом м'яча як один з найголовніших елементів гри у волейбол. Техніка вихідного положення для прийому м'яча. Переміщення гравця для прийому м'яча. Підготовчі та підвідні вправи прийому м'яча у волейболі. Прийом м'яча після подачі та прийом м'яча в захисті. Вибір позиції на майданчику перед прийомом подачі. Прийом м'яча двома руками зверху. Прийом м'яча двома руками знизу.

Тема 3. Техніка передачі м'яча та виконання нападаючого удару.

Передача м'яча як цілеспрямована дія, що пов'язує прийомом м'яча і переправленням його одному з партнерів для продовження гри. Передача для виконання нападаючого удару. Передача м'яча двома руками зверху. Передача м'яча двома руками знизу. Своєчасний вихід до м'яча й правильне зайняття вихідного положення. Передачі м'яча вперед, над собою, назад (за голову), в сторони.

Мета нападаючих дій у волейболі. Нападаючий удар як складний технічний прийом, в якому поєднуються тимчасові і просторові параметри розбігу, стрибка, удару по м'ячу і приземлення гравця. Підготовчі та підвідні вправи для виконання нападаючого удару. Техніка розбігу для виконання нападаючого удару.

Тема 4. Основи техніки блокування та командних дій у волейболі.

Мета захисних тактичних дій у волейболі. Блокування як найбільш дієвий засіб нейтралізації нападаючих ударів суперника. Блокування одним, двома або трьома гравцями. Підготовчі та підвідні вправи для виконання блокування. Відмінності стрибка для блокування від стрибка для виконання нападаючого удару.

Командні дії в нападі та захисті. Розташування і взаємодія гравців при постановці блоку, страховці та захисті. Пересування гравців по майданчику в залежності від ігрової ситуації. Страхування та самострахування гравців при виконанні технічних дій гри у волейбол.

Змістовий модуль 2. Методика навчання технічним діям гри у волейбол.

Тема 5. Методика навчання стійкам та переміщенням.

«Стійка» як вихідне положення волейболіста, найбільш зручне для виконання наступних дій. Навчання стійкам (положення ніг, рук, тулуба, центру ваги). Пересування волейболіста в стійці вперед, назад. Приставні кроки вперед, назад, праворуч, ліворуч. Перехресні кроки. Біг із зупинкою та прийняття основної стійки волейболіста. Переміщення по периметру майданчика обличчям до сітки. Методика виконання вправ волейболіста з прийняттям основної стійки.

Тема 6. Методика навчання техніки передачі м'яча.

Кидки та ловля м'яча на місці. Підготовчі та підвідні вправи для виконання передачі двома руками зверху, двома руками знизу. Виконання переміщення та виходу в положення для передачі двома руками зверху. Виконання передачі двома руками зверху за допомогою напарника. Виконання передачі двома руками зверху біля стінки. Передачі м'яча двома руками зверху в парах. Переміщення та вихід для передачі двома руками знизу. Виконання передачі двома руками знизу за допомогою напарника. Виконання передачі двома руками знизу біля стінки. Передачі м'яча двома руками знизу в парах.

Тема 7. Методика навчання техніки виконання подачі.

Техніка виконання подачі (положення рук, ніг, тулуба, центру ваги, виконання замаху, удар кисті по м'ячу). Методика навчання техніки виконання нижньої прямої подачі. Вивчення положення для виконання нижньої прямої подачі та підкидання м'яча. Імітація нижньої прямої подачі без м'яча. Підкидання м'яча однією рукою та імітація удару по м'ячу. Подача в стіну. Подача м'яча в парах (гравці на бічних лініях). Подача м'яча через сітку з відстані 3 м (6 м) від сітки. Подача м'яча через сітку з лицьової лінії. Виконання нижньої прямої подачі по сигналу. Подача м'яча у визначену зону.

Методика навчання техніки виконання верхньої прямої подачі. Вивчення вихідного положення і підкидання м'яча. Імітація верхньої прямої подачі без м'яча. Подача в стіну, відстань 3-6 м. Подача м'яча в парах (гравці на бічних лініях). Подача м'яча через сітку з відстані 3-6 м від сітки. Подача м'яча через сітку з лицьової лінії. Виконання верхньої прямої подачі по сигналу. Подача м'яча у визначену зону.

Тема 8. Методика навчання техніки прийому м'яча.

Вихідне положення для прийому подачі двома руками зверху (двома руками знизу). Виконання імітації прийому м'яча. Переміщення вперед (назад, вправо, вліво) для виходу в положення для прийому м'яча. Кидки через сітку і ловля м'яча у вихідному положенні для прийому м'яча. Прийом м'яча двома руками зверху (знизу), накинutoго партнером через сітку (відстань 5-6 м). Прийом м'яча після подачі. Прийом м'яча після подачі з доведенням до зв'язуючого.

Тема 9. Методика навчання техніки нападаючого удару.

Складові техніки нападаючого удару: розбіг, стрибок, удару по м'ячу, приземлення. Навчання стрибку з місця угору з махом руками. Зістрибування з гімнастичної лави з наступним стрибком угору з махом рук. Навчання техніки розбігу. Імітація удару. Удар по м'ячу з власного підкидання в підлогу, біля стіни. Удар по м'ячу з власного підкидання у партнера, який виконує прийом м'яча двома руками знизу (відстань 6-9 м). Удар по м'ячу з власного підкидання через сітку. Удар по м'ячу без стрибка через сітку з накидання партнера. Нападаючий удар у стрибку через сітку з підкидання партнера. Нападаючий удар у стрибку через сітку з передачі партнера.

Тема 10. Методика навчання техніки виконання блокування та командних дій.

Стійка для виконання блокування. Техніка блокування (положення рук, стрибок, приземлення). Імітація блоку. Імітація блоку після переміщення приставними кроками. Стрибок угору з місця з виносом кистей рук над сіткою. Вправи в парах для виконання блокування. Навчання командним тактико-технічним діям у захисті. Навчання командним тактико-технічним діям у нападі. Правила заміни гравців.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	сем	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Технічні дії гравців у волейболі.						
Тема 1. Загальна характеристика гри у волейбол	8	2		2		4
Тема 2. Основи техніки подачі та прийому м'яча.	8	2		2		4
Тема 3. Техніка передачі м'яча та виконання нападаючого удару.	8	2		2		4
Тема 4. Основи техніки блокування та командних дій у волейболі.	12	2	2	4		4
Разом за змістовим модулем 1.	36	8	2	10		16
Змістовий модуль 2. Методика навчання технічним діям гри у волейбол						
Тема 5. Методика навчання стійкам та переміщенням.	10	2		4		4
Тема 6. Методика навчання техніки передачі м'яча.	14	2		4		8
Тема 7. Методика навчання техніки виконання подачі.	14	2		4		8
Тема 8. Методика навчання техніки прийому м'яча.	14	2		4		8
Тема 9. Методика навчання техніки нападаючого удару.	16	2		6		8
Тема 10. Методика навчання техніки виконання блокування та командних дій.	16	2		6		8
Разом за змістовим модулем 2.	84	12		28		44
Усього годин	120	20	2	38		60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи техніки блокування та командних дій у волейболі	2
Всього		2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика гри у волейбол.	2
2	Основи техніки подачі та прийому м'яча.	2
3	Техніка передачі м'яча та виконання нападаючого удару.	2
4	Основи техніки блокування та командних дій у волейболі.	4
5	Методика навчання стійкам та переміщенням.	4
6	Методика навчання техніки передачі м'яча.	4
7	Методика навчання техніки виконання подачі.	4
8	Методика навчання техніки прийому м'яча.	4
9	Методика навчання техніки нападаючого удару.	6
10	Методика навчання техніки виконання блокування та командних дій.	6
Всього		38

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-----	-----

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика гри у волейбол.	4
2	Основи техніки подачі та прийому м'яча.	4
3	Техніка передачі м'яча та виконання нападаючого удару.	4
4	Основи техніки блокування та командних дій у волейболі.	4
5	Методика навчання стійкам та переміщенням.	4
6	Методика навчання техніки передачі м'яча.	8
7	Методика навчання техніки виконання подачі.	8
8	Методика навчання техніки прийому м'яча.	8
9	Методика навчання техніки нападаючого удару.	8
10	Методика навчання техніки виконання блокування та командних дій.	8
Всього		60

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Основними методами навчання під час лекційних занять є словесно-наочні методи: пояснення, бесіда, розповідь, обговорення тощо; демонстрація слайдів, схем, малюнків, відео та аудіо матеріалів із використанням мультимедійних технічних засобів навчання. Виконання самостійної роботи студентами передбачається із використанням наступних методів навчання: самостійне критичне мислення (критично оцінювати переваги та недоліки власної роботи, визначати прогалини знань і напрями, необхідні для успішної роботи); самовизначення (вибирати свою позицію в суспільстві та професійній діяльності, усвідомити свої інтереси, і відповідно до них визначити цілі та завдання самоосвіти); самоорганізація (уміти знаходити джерела інформації й адекватні своїм можливостям форми самоосвіти, планувати, організовувати робоче місце та діяльність); самооцінка (оцінювати свої можливості, уже наявні досягнення, їх успішність і можливості практичного застосування, прогалини й обсяг того, що ще потрібно зробити); самореалізація (реалізація своїх можливостей в самоосвіті, а також досягнень самоосвіти в практичній діяльності); самоконтроль (здатність контролювати свою діяльність щодо здобуття знань на усіх етапах, а також власну професійну діяльність).

11. Методи контролю

Методи контролю – це способи, з допомогою яких визначається результативність навчально-пізнавальної та інших видів діяльності студентів. Найдоступнішим методом контролю є планомірне цілеспрямоване й систематичне спостереження викладача за діяльністю студентів.

Педагогічні вимоги до організації контролю за навчальною діяльністю студентів:

- 1) індивідуальний характер контролю, що вимагає здійснення контролю за особистою навчальною роботою і поведінкою кожного студента;
- 2) систематичність, регулярність контролю на всіх етапах процесу навчання, поєднання його з іншими видами навчальної діяльності;
- 3) різноманітність форм проведення контролю, що забезпечують реалізацію навчальної і виховної функцій контролю, підвищення інтересу студентів до його проведення і результатів;
- 4) всебічність, яка означає, що контроль повинен охоплювати всі розділи навчальної програми, забезпечувати перевірку теоретичних знань, інтелектуальних і практичних умінь і навичок студентів;
- 5) об'єктивність контролю, що усуває суб'єктивні й помилкові оціночні судження і висновки викладача, які ґрунтуються на недостатньому вивченні студентів чи упередженому ставленні до деяких з них;
- 6) диференційований підхід, що враховує специфічні особливості кожної теми навчального предмета і окремих його розділів, а також індивідуальні якості студентів;
- 7) єдність вимог.

На різноманітних етапах навчання використовуються різноманітні види контролю: попередній, поточний, тематичний, підсумковий, а також форми його організації.

Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок учнів з предмету чи розділу, який буде вивчатися.

Поточний контроль здійснюється в повсякденній роботі з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення прогалин у знаннях студентів.

Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань студентів.

Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, навчального року.

За формами контроль поділяється на індивідуальний, груповий і фронтальний. У навчальному процесі в різноманітних поєднаннях використовуються методи усного, письмового, практичного (лабораторного), машинного контролю і самоконтролю студентів.

Усне опитування здійснюється в індивідуальній і фронтальній формах. Мета усного індивідуального контролю – виявлення викладачем знань, умінь і навичок окремих студентів. Студентові пропонується дати відповідь на загальне питання, яке в подальшому розбивається на ряд конкретних, уточнюючих. Додаткові питання при індивідуальному контролі даються при неповній відповіді студента.

Усний фронтальний контроль (опитування) вимагає серії логічно пов'язаних між собою питань за невеликим обсягом матеріалу. При фронтальному опитуванні викладач очікує від студентів чітких, лаконічних відповідей з місця. Використовується він переважно з метою повторення і закріплення навчального матеріалу на короткому проміжку часу.

Письмовий контроль, це переважно фронтальні контрольні роботи. Фронтальні контрольні роботи можуть бути розраховані на все заняття або його частину. Письмові роботи можуть пропонуватися також у формі звітів, графічних побудов, карток та ін.

Програмований або тестовий контроль – пропонується студентам з декількох варіантів можливих відповідей вибрати правильну. Переваги машинного контролю в його неупередженості. Однак, він не виявляє способу отримання результату, утруднень, типових помилок та ін.

Методи самоконтролю – уміння самостійно знаходити допущені помилки, неточності, а також спосіб усунення виявлених недоліків.

Підсумковою формою контролю з навчальної дисципліни є диференційований залік, який може проводитись або в усній або у письмовій формі, і до якого допускаються студенти, які успішно виконали індивідуальні навчально-дослідні завдання.

Питання до екзамену

1. Історія виникнення, еволюція та сучасний стан розвитку волейбол, в Україні та світі.
2. Історія виникнення, еволюція та сучасний стан розвитку баскетболу, в Україні та світі.
3. Історія виникнення, еволюція та сучасний стан розвитку футболу, в Україні та світі.
4. Місце та значення спортивних ігор у системі фізичного виховання учнів в Новій українській школі.
5. Загальна характеристика технічних прийомів у волейболі.
6. Загальна характеристика технічних прийомів у баскетболі.
7. Загальна характеристика технічних прийомів у футболі.
8. Загальна структура та етапи навчання технічного прийому в спортивних іграх.
9. Підготовчі та підвідні вправи для опанування технічних дій у волейболі.
10. Підготовчі та підвідні вправи для опанування технічних дій у баскетболу.
11. Підготовчі та підвідні вправи для опанування технічних дій у футболі.
12. Методика навчання техніки пересувань, стійок та вихідних положень гравців у волейболі.
13. Методика навчання техніки пересувань, стійок та вихідних положень гравців у баскетболі.
14. Методика навчання техніки пересувань, стійок та вихідних положень гравців у футболі (футзалі).
15. Методика навчання техніки передачі м'яча у волейболі.

16. Методика навчання техніки передачі м'яча у баскетболі.
17. Методика навчання техніки передачі м'яча у футболі (футзалі).
18. Методика навчання техніки виконання нижньої подачі у волейболі.
19. Методика навчання техніки виконання верхньої подачі у волейболі.
20. Методика навчання техніки виконання аутів у баскетболі.
21. Методика навчання техніки виконання аутів у футболі (футзалі).
22. Методика навчання техніки прийому м'яча двома руками зверху у волейболі.
23. Методика навчання техніки прийому м'яча двома руками знизу у волейболі.
24. Методика навчання техніки ведення м'яча у баскетболі.
25. Методика навчання техніки ведення м'яча у футболі (футзалі).
26. Методика навчання техніки виконання штрафних кидків у баскетболі.
27. Методика навчання техніки виконання штрафних ударів у футболі (футзалі).
28. Методика навчання техніки виконання кутових ударів у футболі (футзалі).
29. Методика навчання техніки нападаючого удару у волейболі.
30. Методика навчання техніки блокування у волейболі.
31. Методика навчання техніки гри головою у футболі
32. Методика навчання тактичним діям гравців у захисті у волейболі.
33. Методика навчання тактичним діям гравців у захисті у баскетболі.
34. Методика навчання тактичним діям гравців у захисті у футболі.
35. Методика навчання тактичним діям гравців у захисті у футзалі.
36. Методика навчання тактичним діям гравців у нападі у волейболі.
37. Методика навчання тактичним діям гравців у нападі у баскетболі.
38. Методика навчання тактичним діям гравців у нападі у футболі.
39. Методика навчання тактичним діям гравців у нападі у футзалі
40. Методика організації та проведення шкільних спортивних змагань з волейболу.
41. Методика організації та проведення шкільних спортивних змагань з баскетболу.
42. Методика організації та проведення шкільних спортивних змагань з футболу.
43. Методика організації та проведення шкільних спортивних змагань з футзалу.
44. Методика роботи вчителя фізичної культури в шкільній секції з волейболу.
45. Методика роботи вчителя фізичної культури в шкільній секції з баскетболу.
46. Методика роботи вчителя фізичної культури в шкільній секції з футболу (футзалу).
47. Структура уроку фізичної культури з елементами спортивних ігор: завдання та зміст підготовчої, основної та заключної частин.
48. Специфіка дозування фізичного навантаження на уроках фізичної культури з елементами спортивних ігор.
49. Методика використання рухливих ігор та естафет як підготовчий етап до опанування техніки спортивних ігор.
50. Типові технічні помилки та методи їх усунення.
51. Міри безпеки щодо проведення уроків фізичної культури та шкільних змагань з волейболу.
52. Міри безпеки щодо проведення уроків фізичної культури та шкільних змагань з баскетболу.
53. Міри безпеки щодо проведення уроків фізичної культури та шкільних змагань з футболу.
54. Міри безпеки щодо проведення уроків фізичної культури та шкільних змагань з футзалу.
55. Правила суддівства змагань з волейболу.
56. Правила суддівства змагань з баскетболу.
57. Правила суддівства змагань з футболу.
58. Правила суддівства змагань з футзалу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2						Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	0-40	0-100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчальні підручники, посібники, методичні матеріали.
2. Лекції, програми за навчальною дисципліною.
3. План-конспекти проведення занять.
4. Відео та аудіо матеріали з окремих тем та розділів, малюнки, схеми тощо.
5. Мультимедійні засоби навчання.

14. Рекомендована література

Базова

1. Гакман, А., Осадець, М., & Лимаренко, Н. (2021). Дидактичні особливості методики навчання технічних дій юних волейболістів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*, 6 (137), 46-50.
2. Гарлінська, А. М., Корнійчук, Н. М., Чайка, Ю. Ю., & Зошук, Ю. С. (2022). Покращення показників фізичного стану школярів засобами волейболу. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*, (14), 5-9.
3. Мозолев, О.М., Хмара, М.А. (2025). Методичні рекомендації проведення практичних занять зі спортивних ігор з методикою навчання (волейбол) : навч.-метод. посіб., Хмельницький : ХГПА, 43 с. <http://46.63.9.20:88/jspui/handle/123456789/1437>
4. Мозолев, О., & Хмара, М. (2024). Формування педагогічної майстерності майбутніх вчителів фізичної культури на заняттях зі спортивних ігор. *Педагогічний дискурс*, 36, 7-14. doi:10.31475/ped.dys.2024.36.01

5. Мозолев, О., Ковальчук, Р. (2023). Можливості головного тренера управляти тактичними діями волейбольної команди під час змагань. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, (3), 98-107. <http://doi.org/10.31891/pcs.2023.3.13>
6. Шапорда, Ю. Ю., Саранча, М. П., & Твардовський, В. О. (2024). Удосконалення технічних дій учнів середнього віку у шкільній секції з волейболу. *Фізична культура і спорт: досвід, проблеми, перспективи*, (1), 27-34.
7. Kovalcuk, R., Gnydiuk, O., Melnykov, A., Mozolev, O., Rybak, L., Melnikov, V., Tomkiv, I., Binkovskyi, O., Hnydiuk, O. (2023). Tactical Team Training as a Component of Achieving Sports Results. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 11(2), 484 - 497. DOI: 10.13189/saj.2023.110228

Допоміжна

1. Бугаков, В. С. (2021). Методика вдосконалення техніки рухових дій у волейболі дітей 9-11 років. Кваліфікаційна робота. Суми, 82 с.
2. Здорик, О. В. (2022). Структура та зміст уроку з волейболу в школі. *Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму, фізичної культури та спорту*, 133.
3. Кельбас, В. Я. (2024). Особливості техніко-тактичної підготовки волейболістів-початківців. Кваліфікаційна робота. Суми, 52 с.
4. Мозолев О.М. (2025). Спортивні ігри в школі як засіб розвитку рухової активності школярів. *Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму, фізичної культури та спорту: матеріали VIII Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Хмельницький, 22-23 квітня 2025 р.) частина I*, ХГПА, 41-43.
5. Хмара, М.А., Мозолев, О.М. (2025). Термінологічний словник-довідник вчителя фізичної культури. Навчальне видання. Хмельницький: Видавництво ХГПА, 52 с. <http://46.63.9.20:88/jspui/handle/123456789/1275>
6. Kovalcuk, R., Mozolev, O., Khmara, M., Gnydiuk O., Alieksieiev, O., Bahas, O., Chudyk, A., Tomkiv, I., Binkovskyi, O., & Kravchuk, L. (2026). The Impact of Rejuvenating the Volleyball Team on Competition Performance Results. *Journal of Physical Education and Sport*, 26(5), 898 – 906. DOI:10.7752/jpes.2026.05090
7. Mozolev, O., Kovalcuk, R., Gnydiuk, O., Tomkiv, I., Binkovskyi, O., Melnikov, V., Tatarin, O. (2023). Analysis of the Effectiveness of Management by the Chief Coach of Professional Volleyball Team during Competitions. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 11(6), 1227 – 1237. DOI: 10.13189/saj.2023.110606

15. Інформаційні ресурси

1. https://kgpa.org.ua/?page_id=277